

Vec C-205/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

28. marec 2023

Vnútroštátny súd:

Tribunalul București

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

24. február 2023

Odvolateľka:

Engie România SA

Odporca:

Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei

Predmet konania vo veci samej

Odvolanie proti rozsudku Judecătoria Sectorului 4 București (Okresný súd Bukurešť 4, Rumunsko), ktorým sa ako nedôvodná zamietla žaloba (plângerea contravențională) podaná spoločnosťou Engie România SA o neplatnosť zápisnice o spáchaní správnych deliktov a uložení príslušnej sankcie, ktorú vydal Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (Národný regulačný úrad pre oblasť energetiky – Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, Rumunsko, ďalej len „ANRE“).

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Vnútroštátny súd žiada v súlade s článkom 267 ZFEÚ o výklad článku 3 ods. 1 smernice 2009/73/ES, článkov 50 a 52 ods. 1 a 3 Charty základných práv Európskej únie, ako aj zásady proporcionality.

Prejudiciálne otázky

1. Môže údajné porušenie povinnosti transparentnosti uloženej dodávateľom zemného plynu vo vzťahu k domácim odberateľom, prebraté do vnútroštátneho práva, v rámci ktorého sa považuje za správny delikt (contravenția), viesť aj k tomu, že príslušný vnútroštátny orgán zaviazá dodávateľa zemného plynu, aby vo vzťahu k spotrebiteľom uplatnil cenu uloženú v správnom konaní, ktorá nezohľadňuje zásadu voľnej tvorby cien na trhu so zemným plynom, t. j. zásadu zakotvenú v ustanoveniach článku 3 ods. 1 smernice 2009/73/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES?

2. Možno skutočnosť, že určitého dodávateľa zemného plynu sankcionuje jednak orgán na ochranu spotrebiteľa, ako aj orgán pre reguláciu sieťových odvetví, a to prostredníctvom dvoch samostatných zápisníc o spáchaní správneho deliktu, ktorými sa dodávateľovi ukladajú rovnaké opatrenia (duplicita správnych aktov ukladajúcich opatrenia) považovať za odôvodnené obmedzenie zásady *ne bis in idem* v zmysle ustanovení článku 52 Charty základných práv Európskej únie, alebo je táto skutočnosť v rozpore s uvedenou zásadou?

Zodpovedá takáto kumulácia aktov, ktorými rôzne orgány ukladajú na základe totožného skutkového stavu rovnaké opatrenia, zásade proporcionality?

Uvedené ustanovenia práva Únie

Charta základných práv Európskej únie: články 50 a 52 ods. 1 a 3

Smernica 2009/73/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES: článok 3 ods. 1

Uvedené vnútroštátne predpisy

Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor (zákon č. 363/2007 o zamedzení nekalých praktík predajcov alebo dodávateľov vo vzťahoch so spotrebiteľmi a o zosúladení predpisov s európskou legislatívou o ochrane spotrebiteľa)

Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale (zákon č. 123/2012 o elektrickej energii a zemnom plyne):

- podľa článku 143 ods. 1 písm. k) má dodávateľ zemného plynu okrem iného povinnosť transparentne informovať koncových odberateľov o účtovaných cenách/tarifách, ako aj o podmienkach prístupu a využívania dodávateľom poskytovaných služieb; nesplnenie tejto povinnosti je správnym deliktom (contravenția) (článok 194 bod punto 24¹), za ktorý sa ukladá pokuta od 20 000 rumunských lei (RON) do 400 000 RON [článok 195 bod 2 písm. c)];
- podľa článku 194 bodu 33 je porušenie ustanovení týkajúcich sa informovania odberateľov zemného plynu správnym deliktom, za ktorý sa ukladá pokuta od 10 000 RON do 200 000 RON [článok 195 bod 2 písm. b)].

Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale la clienții finali, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 29/2016 (vyhláška o dodávke zemného plynu koncovým odberateľom, schválená uznesením ANRE č. 29/2016):

- podľa článku 22 ods. 1 sa dodávka zemného plynu na konkurenčnom trhu uskutočňuje v režime hospodárskej súťaže, na základe zmluvy o dodávke uzatvorenej medzi dodávateľom a koncovým odberateľom, za cenu dodávky a v súlade s obchodnými podmienkami, ktoré si medzi sebou dojednali alebo sa stanovili v štandardných ponukách.

Ordinul ANRE nr. 106/2014 privind modalitățile de informare a clienților finali de către furnizorii de gaze naturale cu privire la condițiile comerciale de furnizare a gazelor naturale (uznesenie ANRE č. 106/2014, ktorým sa stanovujú podmienky informovania koncových odberateľov dodávateľmi zemného plynu o obchodných podmienkach dodávky zemného plynu):

- podľa článku 4 ods. 1, 2, 5 a 6 má koncový odberateľ možnosť uzatvoriť dodávateľskú zmluvu prostredníctvom priameho rokovania, ako aj na základe prijatia štandardnej ponuky vypracovanej dodávateľom, pričom v prípade, že odberateľ prijme štandardnú ponuku, je dodávateľ povinný v zmluve uviesť prinajmenšom všetky údaje uvedené v ponuke, ktoré je potrebné vyhotoviť

a predstaviť jednoduchým, jasným, čitateľným a prístupným spôsobom, ktorý umožní im porozumieť.

Ordinul ANRE nr. 27/2020 pentru stabilirea unor măsuri privind furnizarea gazelor naturale la clienții casnici în perspectiva eliminării prețurilor reglementate (uznesenie ANRE č. 27/2020, ktorým sa stanovujú opatrenia týkajúce sa dodávky zemného plynu domácim odberateľom na účely zrušenia regulovaných taríf):

- podľa článku 7 ods. 1, v prípade, že si domáci odberateľ do 30. júna 2021 neuplatnil právo voľby a neuzatvoril zmluvu na dodávku zemného plynu so súčasným dodávateľom alebo s iným dodávateľom v režime hospodárskej súťaže, ponuka navrhnutá súčasným dodávateľom sa považuje za akceptovanú, pričom zmluva týkajúca sa predmetnej ponuky sa považuje za konkludentne prijatú za podmienok uvedených v Codul civil (občiansky zákonník), pokiaľ odberateľ do uvedeného dátumu neoznámí dodávateľovi svoje rozhodnutie nepodpísať zmluvu alebo požiadavku na zmenu/doplnenie zmluvných podmienok/ustanovení.

Regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul energiei, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 62/2013 (vyhláška o preskúvaní, oznamovaní a sankcionovaní porušení predpisov v oblasti energetiky, schválená uznesením ANRE č. 62/2013):

- podľa článku 21 ods. 1 a 2 sa spolu s uložením správnej sankcie (sancțiunea contravențională) nariaďa opatrenia a lehoty na ich vykonanie s cieľom obnoviť zákonnosť a/alebo správne uplatňovanie právnych predpisov a s cieľom napraviť existujúci protiprávny stav, pričom v lehotách stanovených v zápisnici o spáchaní správneho deliktu a uložení sankcie je osoba zodpovedná za porušenie povinná zistené nedostatky odstrániť tým, že vykoná nariadené nápravné opatrenia.

Ordonanța Guvernului (OG) nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor (nariadenie vlády č. 2/2001, ktorým sa riadi právny režim správnych deliktov):

- podľa článku 5 ods. 7 možno za ten istý správny delikt (contravenția) uložiť len jednu hlavnú správnu sankciu (sancțiunea contravențională) a jednu alebo viac dodatočných sankcií.

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 V zápisnici z 11. októbra 2021 o preskúvaní správneho deliktu a uložení sankcie (ďalej len „zápisnica z 11. októbra 2021“) ANRE dospel k záveru, že odvolateľka v konaní pred Tribunalul București [(Vyšší súd v Bukurešti, Rumunsko, (ďalej len „odvolateľka“)] sa ako autorizovaný dodávateľ zemného plynu dopustila viacerých porušení pravidiel týkajúcich sa povinností dodávateľa zemného plynu voči koncovým odberateľom.

- 2 ANRE totiž predovšetkým konštatoval nezrovnalosti v obsahu štandardných ponúk dodávok zemného plynu, ktoré boli dôsledkom: i) neuvedenia dátumu vyhotovenia; (ii) neuvedenia doby platnosti; a (iii) neuvedenia alternatívy k elektronickému zasielaniu faktúr.
- 3 ANRE ďalej zistil, že v niektorých štandardných ponukách nebola výslovne uvedená možnosť za určitých okolností upraviť cenu dodávky zemného plynu, hoci zmluvné podmienky takéto ustanovenie zahŕňali a domáci odberatelia boli riadne oboznámení v súvislosti s informačnou povinnosťou a príslušnými možnosťami, na základe ktorých mohlo v dôsledku vonkajších a nepredvídateľných udalostí dôjsť k úprave ceny.
- 4 Zákazníci boli v skutočnosti informovaní o „zrušení regulácie cien za dodávku zemného plynu domácim odberateľom regulačným úradom ANRE“, pričom boli upozornení na zvýšenie cien za dodávku zemného plynu, ktoré zákazníci akceptovali 1. júla 2021, a to zo sumy 155,24 RON za MWh bez DPH na sumu 175 RON za MWh bez DPH s účinnosťou od 1. novembra 2021; súčasťou tohto ďalšieho oznámenia bol aj dodatok týkajúci sa zvýšenia ceny za dodávku zemného plynu na uvedenú sumu.
- 5 Na základe preskúmania uvedeného v zápisnici z 11. októbra 2011 ANRE rozhodol o uložení sankcie odvolateľke v podobe pokuty v celkovej výške 800 000 RON a v jednom konkrétnom prípade v podobe pokarhania.
- 6 Okrem toho ANRE nariadil odvolateľke zaviesť niekoľko nápravných opatrení, ktoré mala vykonať do 15 dní odo dňa doručenia vyššie uvedenej zápisnice. Nápravné opatrenia spočívali v oznámení koncovým odberateľom určeným v predmetnej zápisnici, ako aj v identifikácii a informovaní všetkých koncových odberateľov, ktorí prijali štandardné ponuky za pevnú cenu platnú v príslušnom stanovenom období, o zachovaní pevnej ceny zemného plynu, ku ktorej sa odvolateľka zaviazala v štandardných ponukách, a o zrušení dodatkov zaslaných dotknutým zákazníkom, prostredníctvom ktorých došlo k zvýšeniu ceny za dodávku zemného plynu.
- 7 Pred prijatím zápisnice z 11. októbra 2021 vykonal Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor (Národný úrad na ochranu spotrebiteľov, ďalej len „ANPC“) u odvolateľky kontrolu, ktorá viedla k prijatiu zápisnice o spáchaní správneho deliktu a uložení sankcie zo 14. septembra 2021, v ktorej uvedený orgán konštatoval, že odvolateľka pri svojej činnosti použila klamlivé obchodné praktiky a agresívne obchodné praktiky, čím porušila ustanovenia zákona č. 363/2007.
- 8 Predmetné praktiky podľa ANPC spočívali v tom, že spotrebiteľom sa zaslali oznámenia s počiatočnými ponukami, v ktorých sa s platnosťou na 12 mesiacov stanovovala určitá cena a určité podmienky a ktoré spotrebiteľia konkludentne prijali, pričom však o tri mesiace neskôr nasledovalo zaslanie ďalšieho oznámenia s ponukou odlišnej ceny. Týmto spôsobom odvolateľka uviedla spotrebiteľov do

omylu, keďže k úprave ceny dochádzalo počas obdobia platnosti počiatočných ponúk.

- 9 Na základe preskúmania takýchto obchodných praktík ANPC nariadil rozhodnutím zo 14. septembra 2021 odvolateľke zaviesť opatrenia týkajúce sa ukončenia týchto praktík, pozastavenia činnosti až do ukončenia uvedených obchodných praktík a upustenia od úpravy ceny za dodávky zemného plynu domácim odberateľom.
- 10 Žalobou (plângerea contravențională) podanou na Judecătoria Sectorului 4 București (Okresný súd Bukurešť 4) odvolateľka napadla zápisnicu z 11. októbra 2021.
- 11 Judecătoria Sectorului 4 București (Okresný súd Bukurešť 4) rozsudkom zo 14. marca 2022 žalobu (plângere contravențională) zamietol ako nedôvodnú a zápisnicu z 11. októbra 2021 potvrdil.
- 12 Proti rozsudku zo 14. marca 2022 podala odvolateľka odvolanie na vnútroštátny súd, ktorý má v danej veci prijať konečné rozhodnutie. V rámci odvolacieho konania odvolateľka navrhla obrátiť sa na Súdny dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania vo veci aspektov, ktoré sú predmetom položených prejudiciálnych otázok.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 13 V zápisnici z 11. októbra 2021 ANRE v prvom rade rozhodol, že odvolateľka si nespĺnila zákonnú povinnosť sprístupniť svojim koncovým odberateľom otvoreným, výslovným a transparentným spôsobom jasné informácie o cenách, ktoré účtuje za dodávku zemného plynu do miest spotreby.
- 14 V druhom rade ANRE rozhodol, že štandardné ponuky akceptované zákazníkmi, na základe ktorých došlo k uzatvoreniu niektorých zmlúv, predpokladali pevnú cenu platnú po dobu 12 mesiacov, pričom sa v nich neuvádzalo, že dodávateľ si vyhradzuje právo počas predmetného obdobia upraviť/aktualizovať navrhovanú cenu, t. j. možnosť, ktorá sa napriek tomu stanovila v uzatvorených zmluvách.
- 15 Z tohto dôvodu ANRE usúdil, že vzhľadom na to, že každá zmena ceny vykonaná po uzatvorení zmluvy súvisiacej s konkrétnou štandardnou ponukou predstavuje porušenie povinnosti transparentnosti dodávateľom zemného plynu, ktorému sa táto povinnosť ukladá v zmysle článku 143 ods. 1 písm. k) zákona č. 123/2012, zistené skutočnosti zakladajú skutkovú podstatu správnych deliktov (contravenția) podľa článku 194 bodu 24¹ uvedeného zákona.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 16 Vnútroštátny súd predovšetkým poznamenáva, že ANPC na jednej strane a ANRE na strane druhej uložili odvolateľke sankciu za tie isté skutky, ktoré tieto orgány odlišne kvalifikovali: ANPC ako porušenie zákonnej povinnosti voči spotrebiteľom vyplývajúcej zo zákona č. 363/2007 a ANRE ako porušenie povinnosti transparentnosti stanovenej v článku 143 ods. 1 písm. k) zákona č. 123/2012.
- 17 Vnútroštátny súd ďalej uvádza, že oba orgány uložili odvolateľke rovnakú povinnosť nápravy spočívajúcu v obnovení ceny stanovenej v štandardných ponukách z apríla 2021, ktorá bola výrazne nižšia v porovnaní s nákupnou cenou zemného plynu na voľnom trhu, a to so zreteľom na vývoj tejto ceny na trhu v období od júla do september 2021 a neskôr.
- 18 Z tohto dôvodu vnútroštátny súd žiada prvou prejudiciálnou otázkou Súdny dvor o výklad článku 3 ods. 1 smernice 2009/73, prebratej do vnútroštátneho práva prostredníctvom hlavy II zákona č. 123/2012, ktorý bol základom prijatia zápisnice z 11. októbra 2021.
- 19 V tejto súvislosti je podľa vnútroštátneho súdu potrebné obrátiť sa na Súdny dvor na účely objasnenia problematiky, na ktorú sa vzťahuje článok 3 ods. 1 smernice 2009/73, týkajúcej sa možnosti regulačného orgánu členského štátu vyžadovať od dodávateľa zemného plynu inú ako trhovú cenu, a to za okolností, keď takýto orgán vyvodzuje na základe právneho predpisu, ktorým sa uvedená smernica prebrala do vnútroštátneho práva, voči dotknutému dodávateľovi zodpovednosť za porušenie povinnosti transparentnosti vo vzťahu k odberateľom,
- 20 Druhou prejudiciálnou otázkou žiada vnútroštátny súd Súdny dvor o výklad článkov 50 a 52 ods. 1 a 3 Charty, pretože odpoveď na túto otázku je nevyhnutná z hľadiska vysvetlenia, či uplatnenie zásady *ne bis in idem* (ktorú v prejednávanej veci upravuje aj vnútroštátne právo prostredníctvom nariadenia vlády č. 2/2001) možno obmedziť v prípade dvojnásobného uloženia sankcie za tie isté skutky, ktoré vychádza z odlišných právnych základov (zákon č. 123/2012 resp. zákon č. 363/2007).